

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

POLITIKA.

— Telefon értesítés. —

A delegációk. A magyar delegáció pihen: egy héttig nem tart most ülést, az osztrákoki azonban dolgoznak; ma is plenáris ülésben ültök egy kérdést.

A hadügyi költségvetés került sorra. Ez előtt a pénzügyi bizottság tartott értekezletet.

Ez az értekezlet volt az oka, hogy a tíz órára egybehívott teljes ülést Jávorszky elnök csak tizenegy órákor nyithatta meg. Az irományok előterjesztése után jelzi az elnök, hogy többek közt Novák delegátus arról jelentett be interpellációt a közös pénzügyminiszterhez, vajjon az osztrák iparcikkek is részesülnek-e az okkupált tartományokban való foréalomban olyan magas szubvencióban, mint a magyar ipari termékek.

Napirendre áttérve Pantucek, ujcseh delegátus bírálta a hadügyi költségeket. Részleteket mond el annak bizonyítására, mennyire a csehek érdekei ellen van a hadsereg szelleme. Ilyen viszonyok közt nem fogadhatja el a költségvetést.

Gróf Hardegg polemizál ezután Pantucekkel, majd kijelenti hogy a költségvetés megszavazása minden állampolgárnak kötelessége.

Novák szerint a katonai javaslatok mitsem tartalmaznak, ami a törvényhozás előtt rokonszenvenessé tenné azokat. Szóló kiküldendő albizottság eszméjét pártolja. Abrahamovicz lovag Galicziának a hadsereg szállításaiban való nagyobb részletetését kívánja.

Erre a tárgyalást délután 3 óráig félbeszakítják. Déltuáni ülésen Zaffron (horvát) delegátus beszél.

Vassilkó báró elfogadja a költségvetést.

Schneider (Keresztény szocialista) után Peschka (német paraszt-szövetség) a hadsereg követelése ellen foglal állást.

Azután Pitreich hadügyminiszter beszél

A költségvetés. A képviselőház pénzügybizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen a kereskedelmi tárca jövő évi költségvetését tárgyalta.

A delegáció. A magyar delegáció leközlebbi teljes ülését június 4-én, szombaton délelőtt 10 órákor tartja meg. Napirenden lesz a pénzügyi és hadügyi előirányzat tárgyalása.

A költségvetés a képviselőházban. A delegáció üléseinek befejezése után a költségvetés kerül a képviselőház elé, melynek keretében kerül tárgyalásra a civilista is. A delegáció ülései körülbelül nyolcadikán vagy tizedikén fognak véget érni. Parlamenti körök nézete szerint a költségvetés mintegy három heti időt fog csupán igénybe venni és ezután egyes fontosabb ügyek rövid elintézése után nem lehetetlen, hogy a nyári szünet fog sorra következni.

LEGUJABB.

A háboru.

A táviróvezeték elvágása.

Hir szerint két különböző fegyvernemekből összeállított csapat elvágta a táviróvezetékét néhány mértföldnyire Puksöngtől.

Oku tábornok kiáltványa.

Oku tábornok kiáltványt intézett Lia otung lakosságához, amelyben élet- és vagyonbiztonságot, valamint kárpótlást ígér a japán hadseregtől megrongált vagy elpusztított házakért, másfelől azonban szigorú büntetés-szeg fenyeget, ha a lakosság az oroszokat támogatná.

Oku tábornok jelentése.

A nasani hegyekre való roham közben a 4. hadosztály volt a jobbszárny, a 3. a bal, míg az 1. hadosztály a harc vonal közepét tette. Az ellenség a tábori csapatok egy hadosztályából, két üteg tábori tüzérségből, vartüzérségből és tengerészcsapatokból állott. Negyedik hadosztályunk elnyomta az ellenség balszárnyát, mely a Kincsu-öbölből a reája lövöldöző hajóhadunktól sokat szenvedett. Negyedik hadosztályunk elfoglalta az ellenséges állást. A két másik hadosztály haladéktalanul követte, mire az orosz sereg fölbomolva vonult vissza. Fankszinben az az oroszok hadianyagot égettek el. A zászmány 68 ágyu, tíz gépágyu és sok hadianyag. Veszteségünk mintegy 3500 ember, míg az ellenség több mint 500 halottat hagyott a csatatéren.

Uchtomszkij herceget felakasztották.

Pérvárról jelentik, hogy Uchtomszkij herceg ellentengernagyot mint árulót Port-Art-

hurban felakasztották. Pétervári tengerészeti körökben tagadják ugyan a hír valóságát, de a közönség nem hisz a cáfolatoknak. Port-Arthurból mindennap kap Uchtomszkij hercegné táviratot, de a hivatalos hirszolgalat agyonhallgatja Uchtomszkij halálát. Azt beszéltek, hogy Uchtomszkij alkalmatlannak bizonyult a felelősségteljes azért lett, mert a cár kedvelt embere volt. Majd azt beszéltek, hogy megbüntették a Szebasztopol és a Poltava összeütközése miatt. Egy tengerésztiszt azt beszéli, hogy Uchtomszkij volt az oka a Petropavlovsk katasztrófájának. Részint Makarov iránti boszúérzetében, a ki szemére vetette tudatlanságát és kizárta a haditanácsból, legfőképp azonban Cyrill és Vladimir nagyhercegek iránti gyűlöletből egy pokolgépet rejtett el a Petropavlovskon.

Merénylet a törvényszéken.

Rövid időn belül immár a második véres merénylet történt ma délelőtt a törvényszéken. Hirsch Lenke magánzónó, becsületsértésért feljelentette Wéber Salamont és a feleségét. A bíró a bizonyítási eljárás befejezése után a vádlottakat egyenként 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte. A felek megnyugodtak az ítéletben. Mikor a panaszosnő a völegényével el akart távozni, Wéber Salamon utánuk ment s mielőtt megakadályozták volna, háromszor egymásután úgy fejbe ütötte a vasbotjával Klein Dávidot, a völegényt, hogy az több sebből vérezve, eszméletlenül összerogyott. Wébert fölvitték Nedecky vizsgálóbíróhoz, aki azonnal kihallgatta és elrendelte, hogy előzetes letartóztatásba helyezték. Az áldozatot a mentők a Rókus-kórházba vitték, a hol még mindig eszméletlenül fekszik.

A mecklenburgi nagyherceg meghalt.

Frigyes Vilmos mecklenburg-strelitzi nagyherceg ma éjjel elhunyt.

A Vörös kereszt Kinában.

Egy császári dekrétum elrendeli, hogy Kinában vörös keresztgyesületet alakítsanak, mely csatlakozni fog a nemzetközi konvencióhoz. A császári kincstári hivatal 100.000 tealt adományozott a társaságnak.

VIZGYÓGYINTEZE
A GÖZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizcúra: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbefegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villany- és fényfürdők specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak

Azelőtt és most.

Ugy hisszük, hogy lapunk főnállása óta egyetlen egyszer sem szolgáltunk rá arra, hogy a tárgyilagosságtól elterve a régi letűnt rendszer szigorú elbirálgatása mellett hizelkedni akarunk volna a mostani hatósági pártnak, hanem egyszerűen regisztráltuk az eseményeket és senki érdeméből semmit el nem vettünk, sem hozzá nem tettünk. Nem is volt szükség rá, hogy ezt megcselekedjünk, mert mindenki, aki beletekint a városi ügyek mostani vezetésébe, kell, hogy lássa azt, hogy itt semmi olyasmi nincs, ami külön védelemre szorul, láthatja a tiszta ügykezelést nemcsak az ügyek élén álló polgármesternél, hanem annál a pártnál is, amely a polgármester iránti bizalmat számszerűségével is kifejezi.

És mert ez így van, — nem akarunk pártügyet csinálni éppen abból a nagy fegyelmi ügyből, amely nemrég a közfigyelmet magára vonta. Nem csináltunk kapitálist abból, hogy Mamusits Lázár, volt polgármestert 14 különféle vád tárgyában bűnösnek találta a fegyelmi bíróság és egyáltalán nem fűztünk kommentárt ahhoz, hogy dacára ennek a fegyelmi bíróság csekély pénzbüntetésben marasztalta. Nem tettük mindezt azért, mert kitűzött célunk az, hogy a polgárságot a közügyek vezetésében lehetőleg egyetértéssel csoportosítsuk és kerüljünk mindent, ami a pártok közötti ellentéteket kiélesíti.

Most azonban, hogy az az ügy is lezajlott és senki sem gyanusíthat bennünket azzal, hogy az ítélkezésre bármi nyomást gyakorolni szándékuuk, bátran utalunk arra, hogy városunk közigazgatási élete felujult és most immár abba a kerékvágásba belejutott, amelyet tiszta ügyvezetésnek neveznek.

Nem azt mondtuk ezzel, hogy minden már el van érve, hogy javítani és igazítani való már nem lenne, — de annyi bizonyos, hogy mult és jelen úgy állanak egymás mellett, amelyek között erősen ríktó ellentétek vannak.

Az elmúlt januári zárszámadások fényes bizonyítékát adták annak, hogy rövid idő alatt sikerült a város város pénzügyi helyzetét nagy megrázkódtatások nélkül helyreállítani, olyanannyira, hogy már az ujonnan alkotott költségvetésből előre nem praeliminált kiadások is fedezhetők lesznek. Így, ha életbe lép a tisztviselők fizetésemelésének a határozata, akkor még visszamenőleg is találunk erre az esztendőre fedezetre.

Helyreállított pedig ez a pénzügyi egyensúly a polgárság nagyobb megadóztatása nélkül.

Aki tehát a mostani ügyvezetést elbirálni akarja, annak mindig tudnia kell, hogy dr. Biró Károly polgármesterségi tevékenysége a régi bajok elűntetésére irányult és hogy annak igazi eredményeit csak a közel jövőben fogjuk látni, amikor már nem kell a multak bajait drága összegekkel megváltani.

Ennek a mostani ügyvezetésnek az erőssége pedig abban áll, hogy kicsinyes párttekintetekkel nem foglalkozik. Ha dr. Biró Károlyról azt állítják, hogy hivatalnokpolgármester, ennek csak örvendjünk.

A hivatalnok polgármester nem szolgál egy pártot, hanem szolgálja a nagyközönség összérdekeit. Ajtaja nemcsak a kiválogatottaknak áll nyitva, hanem mindenkinek, aki igazságát keresi, aki sérelmeit panaszolja.

Ez a pártatlanság pedig a legerősebb pajzs azok ellen, akik erőnek erejével hibákat keresnek.

A régi és a mostani rendszer között pedig ez adja meg a választvonalat. A pártoskodás helyébe az igazság védelmezése lép, a gyűlölködés helyébe pedig a polgárságnak az a bizalma, amely nélkül igazi haladást elképzelni nem lehet!

Művész-pártolás.

(A hatóság és a közönség figyelmébe.)

A Nemzeti Cacinó termeiben rendezett műkiállítás bizonyos gloriás fényvel vonta be Szabadka társadalmi közéletét. Ezen a tíz napon, míg a kiállítás tartott, a közfigyelm arra felé fordult, hol annyi izléssel s műértéssel összeválogatott műkincs feküdt. S akik bejárták a termeket, a képekről, szobrokról, antique vázákrol lesugárzó fény felnyitotta a szívek ajtaját s életre keltette az alvó tündért, az idealizmust. Amire pedig ebben a realis anyagimádó korban oly nagy szükség van! Ha az eszményiség kipusztulna a közéletből, utánna pusztulnának mindazok az erények, melyeken mint oszlopokon a társadalmi rend nyugszik. Azért azok a népek, a melyeknél virágzik a szép kultusza, sohase érezhetik magukat elhagyatottak; vigyáz rájuk egy geniusz, az eszményiség, amely diktálja a hazaszeretete, önfeláldozást s az altruizmust. Boldog az az ország, a melynek sok Istentől ihletett művész tehetsége van. De még boldogabb, ahol ezeket felismerik és méltányolják. Ezek azok a fényes szórók, melyek szellemök ragyogásával megmutatják a haladás útját s hatalmas lépéssel segítik elő az emberiséget a fejlődésben. S nem tudok siralmasabb kort valamely ország vagy társadalom életében, midőn közönyös, hideg arccal fordulnak el attól, aki eszményiséget és a művészetet kultiválja vagy kinevetik azt, ki könyveibe temetkezve a tudománynak szenteli magát. Megdöbbentő

jele ez annak, hogy a közélet terén az anyag szerepe van tulsúlyban s nem a léleké, s az önzés dominálja a helyzetet s nem az önzetlenség.

Sienkiewicznek, a nagy lengyel írónak, remekül megirt jelenete jut eszembe itt Jankoról, a kis muzsikusról. Ebbe a sápadt arcú, törékeny testű gyermekbe is bele oltotta az Ég azt az isteni szikrát, hogy a hangok birodalmában kitudta érezni rythmust és az összhangot. Egy hegedüért repesett mindig a szíve. Csak hogy az a szegény zsellér asszonynak nem volt annyi pénze, hogy fiának vágyát teljesítse. Janko lopni akart egy hegedüt az uraság inasától, de rajtakapták s úgy megverték, hogy néhány napra belehalt. Egész kicsi élete sivár volt, de lelke a nap fényes sugarán repült föl az ég felé. Ekkor jött haza a gróf leányával Olaszországból. „Istenem — sóhajtott föl a leány, — mily szép ország az az Italia s micsoda művész nép lakik ott; boldog vagyok, hogy egy geniet pártfogolhattam.“ Az elfelejtett lengyel fiucska sirja fölött pedig szomorú gyászindulót susogtak a nyárfák...

Sokszor esünk mi is abba a hibába, ha keblünkbenől származik valami jó tehetség, nem vesszük észre a közvetlen közelben. Idegen nagyságok fénye után futkosunk s idegen bálványok oltárára rakjuk le áldozatainkat. A mi tehetséges művész kezdünk pályáját elrontja a hideg közönyösség. Ha azután mégis végig járva ezt a kálváriát, a külföld babérjait hozzák haza, büszkén verjük a mellünket, hogy az mégis csak a mienk.

De legyünk igazságosak. Ha később jól esik az a fény, melyet valami művész lélek nagy sikere áraszt reánk, most mikor az a művész lélek küzdök az élet sanyarúságával, *támogassuk*, nehogy a küzdelemben elveszítse azokat a szárnyakat, melyekkel magasba emelkedhetik.

Concrét példát hozok föl. Van városunknak egy szülötte, aki a legszebb reményekre jogosító művész pálya kezdetén áll: *Csovics Ilona*. Egyetlen egy hibája van, hogy szegény. A Gondviselés pedig nem szokta kiválogatni a kiváltságosokat és a gazdagokat, hogy azoknak a lelkeit ruházza föl a művész érzéssel. Ez a hölgy mostoha körülményei folytán alig végezhetette el az elemi iskolákat s most Münchenben tanul Aschbe professor akademiáján, aki pedig nem utolsó embere a bajor Athennek. Csovics Ilonának két képe volt kiállítva Casinóban: egy téli tájkép és egy tanulmányfő. Az elfogulatlan, kritika mind a kettőnél megállapította a műértéket. Azok az akt tanulmányok, melyeket odahaza őriz, a legszebb reményekre jogosítanak s egy kitűnő portrait festőt jósolnak. Most ez a hölgy arra kéri a társadalmot, hogy megrendeléseivel tegye lehetővé, hogy ő tovább haladhasson azon a pályán, melyen a művészet előre vonza, mint a mélységek Loreley-ja a hajóst. a városi hatóságot pedig arra, hogy adjon Palicson neki egy szobát, hogy a zöld természet ölében felüdülve erősödött fizikummal nézhessen eléje azoknak a nélkülözéseknek, melyek a csekély 300 frt. apanage mellett reája várnak.

Ha Szabadka cultur város nevére számot tart, akkor társadalmi és hatósági nem tagadhatja meg művész gyermekének kérelmét.

Tanítóválasztás és egyébek.

Ugy a helyi, mint az országos sajtó örömmel üdvözölte annak idején a 4346 ex 902. sz. korszakalkotó „utasítást,” mely az iskolaszékek számára adatott ki s eme testületek hatáskörét teljesen új alapokra fektetvén, az iskolák beléletét és tanulmányi rendjét teljesen kiveszi a laicus iskolaszékek kezéből s úgy a beléletet, mint a tanulmányi rendet a testületekre bizza.

Azonban az iskolaszékek legfőbb jogát, a tanítóválasztást az új utasítás is meghagyta az iskolaszékek kezében; csak hogy ezt a fontos aktust újra szabályozta s a legkisebb részletekig körülírta.

Az új utasítás, de előző számos miniszteri rendelet is hangsúlyozza a tanítóválasztásoknál a »győzzön a jobb« elvét s azt, hogy a tanítóválasztásoknál a qualifikatio, hazafiság és vallásosság legyenek az irányadók, s akik ezekben legkiválóbbak, azok részesüljenek előnyben.

Ámde ezt egyik iskolaszék sem tarja be. Mindenütt megelégszenek a diplomával, akár milyen is az, csak legyen. Bajos is a szavazatokat ilyen irányban dirigálni s még képzelenebb azokat indokolni akarni.

A mi községi iskolaszékünk f. hó 29-én törvényes számú tag jelenlétében ülészvéen, az I. d. osztályba évi 200 koronával előléptette Kunnert Máriát, ennek helyébe a II. diosztályba megválasztotta Borlásné Riesz Szidónia tanyai tanítónőt 22 szavazattal Kovács Irénnek 15 szavazata ellenében.

Tanyai tanítónőül megválasztott Tomassich Veronika. Szilágyi Imre volt szegedi tanító csak 5 szavazatot kapott.

Az a kapkodás és következetlenség, mely a mi iskolaszékeinket 1894. óta jellemzi, ezuttal is mutatkozott.

Tudvalevő ugyanis, hogy az iskolaszék egy időben kimondta, hogy tekintettel a gazdasági irányu ismétlő iskolák szervezésére, a tanyai állásokra férfi tanítókat fog alkalmazni s így a férfi pályázók előnyben részesülnek. Hát miért tért el most e határozattól?

Hát azért, mert most ugyhozta magával a sógorság-komaság és azért, mert ezuttal egyszerűen így esett jól.

Miért nem volt következetes az iskolaszék csak nem régiben hozott ama határozatához hogy az előléptetéseknel az eltöltött szolgálati idő veendő zsinórmértékül? Miért mellőzi az iskolaszék a tanyán 10 15, év óta működő tanítókat?

Mert hisz, ha valamely tanító nem való a városba, ahol osztott iskolák vannak s így a tanító csak egy-egy osztályt vezet; míg a tanyai iskolák osztálytalanok s ott egy teremben több osztályt kell tanítani s így tanyán nehezebb levén a tanítói munka: így ha valaki nem való a városba, akkor még kevésbé alkalmas a tanyára.

De a rendszertelenségnek van egy másik oldala is. A tanyai tanítónők megúván a rideg tanyai életet, különféle ürügyek alatt bekéreckednek a városba helyetteseknek s itt rendes tanyai tanító; fizetéssel egy havi 20 frtos helyettesek tanítói teendőket látnak el; míg az így városban alkalmazott helyettesek tanyai állásait ismét 30 frtos helyettesek látják el s így ebből nemcsak az ügyre nézve, de a városra is évenként több százra rugó kár háramlik.

Hogy ami iskolaszékeink nem respektálják a városi statutumokat s hogy ez a körülmény sok ezer kárt okoz a városnak, azt mutatja a 220/202 sz. hozott közgyűlési határozatnak ignotálása.

E határozat mellőzése 1894. óta belekerült a városnak 2000 korona felesleges kiadásába. A 600 korona extra díjjal elkészített törzkönyvi munkálat sutba dobásával ez az összeg is sárba dobott pénz. A helyettesítéseknél kiadott felesleges többletek is több pár koronára rugnak éven át.

És miért van ez?

Mert ez egypár klikkbeli tanító önérdékeinek kedvez. Ezeknek utjában állna egy a törvényekhez ragaszkodó, mindent nyilvántartó hivatásos jegyző, mint amilyent a hivatkozott statutum követel.

Hja, hivatásos jegyző mellett nem lehetne egyszer azt mondani, a bárhol eltöltött szolgálati idő, míg alig néhány hétre reá ismét ennek ellenkezőjéppen azt mondani — csak a helyben leszolgált idő számít az előléptetéseknel.

Ha volna felelős nyilvántartó, nem tölte be az iskolaszék egyszerre 5—6 tanyai állást csupa nővel, s aztán rövid időre nem mondaná, hogy nőtanítók nem valók tanyára.

Nem lehetne kicifrázni a határozatokat, lényeges dolgokat kihagyni, egyetmást becsempészni.

Nem lehetne 5—6 tag jelenlétében hozott határozatokat *egyhangulag* hozottaknak deklarálni, mikor ezzel szemben 19 iskolaszéki tag nyilatkozatot állít ki, hogy az egyhangúnak mondott határozat egyáltalán nem is az.

Fegyelmi vétségek nem maradnának eltolva; nem lehetne tanítónak korcsmároskodni, 3—4 hivatalt viselni. Ohirathamisi ó tanítót nem ajánlanának megkegyelmezésre; míg jogi tévedésbe esettet hivatalvesztésre stb. stb. De ki győzne mindent elszámolni?

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Pertich Ernő, Szabaka város I. alkapitánya eljegyezte Szegedről Fagler Kálmán bájos és kedves leányát Erzsikét. Szívvel üdvözöljük a mi derék alkapitányunkat.

— **Esküvő.** Bálint Lajos, adai gyógyszerész holnap azaz, kedden esküszik örök hűséget Szabadkán Kiss Blankának, Kiss Ábel nagybirtokos leányának.

— **Új közjegyző.** Dr. Jedlicska Bélát nemrég szegedi közjegyzővé nevezték ki. Helyébe a palánkai közjegyzőség a sátoralja-ujhelyi kir. közjegyző helyettes, Reviczky Jenő dr. neveztetett ki.

— **Latinovits Pál a kiscgazdákért.** Nagyobb szabású akció indul meg a volt csajkás kerületek kiscgazdák felségélyezésére. Közös birtokait kezelőbizottságának elnöke felbatalmazást nyert a megye főispánjától, Latinovits Páltól, hogy a pénztári feleslegekből mintegy 2 millió korona alaptőkével oly jelzálog-intézej felállítására tegye meg a lépéseket, amely a kiscgazdák 3 és félszázalékos törlesztéses kölcsönt nyújtson.

— **Halálozás.** Dömötör Pál kir. ítélőtáblabíró Zomborban gyász érte. Leánya, Dömötör Irén tegnap meghalt. A következő gyászjelentést vettük: Dömötör Pál kir. ítélőtáblabírói cím- és jelleggel felruházott zombori

kir. járásbíró a saját, valamint gyermekei, illetőleg menyé: Aladár, ennek neje szül. Aranka és Győző és a rokonság nevében fájdalomtól összetört szívvel jelenti szeretett, felejthetetlen leányának, a legjobb édes testvérnek és rokonnak: Dömötör Irénnek folyó évi május hó 28-áo délelőtt 10 órakor, életének 28-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 29-én délután háromnegyed 6 órakor fog a szent Rókusról nevezett sirkertben örök nyugalomra tétetni.

— **Városi Közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósága f. é. június hó 6 án rendes közgyűlést tart.

— **Motor közlekedés Szabadka és Zenta között.** Augusztus 1-től kezdődőleg egy magánvállalat motorkocsi közlekedést létesít napjában ötszöri indulással és érkezéssel.

— **Érettségi vizsgálatok a főgymnáziumban.** A zombori állami főgymnáziumban az érettségi vizsgálatok június hó 9-én kezdődnek és 13-án nyernek befejezést.

— **A vármegye állandó választmánya** f. évi június hó 1-én d. e. 9 órakor a megyepalota kis termében ülést tart.

— **Országos vásár.** Zenta város rendőr kapitánysága közhírré teszi, hogy az ottani országos vásár folyó évi június hó 19. és 20-án fog megtartatni.

— **Felovasás.** Schober Bála dr. a vas-és fémmunkások szakegyletének kerthelyiségében tegnap tudományos előadást tartott. A sikerült szabad előadást szép számú közönség hallgatta végig.

— **Királyi kegyelem egy nazarénus rabnak.** Egy 12 év óta nehéz fogságban sanyalódó rabember előtt nyitotta meg királyi kegyelem a Csillagbörtön kapuját. Baity Istvánnak hívják a rabot, aki foglalkozására nézve földmives, 37 éves és bácsbodrogyármegyei kulai illetőségű. Hosszu időt, életének java részét töltötte Baity börtönben. Nem azért, mert őlt, rabolt volna, hanem mert a „vallása“ miatt megtagadta a haza és a király iránti hűséget, a fegyverfogást. A szerencsétlen nazarénust a szabadkai 6. honvédgyalozredhez sorozták be ezelőtt 16 évvel. Nem vette a kezébe a puskát, tehát hat hónapi börtönre ítélték. Még ott izben ítélték el ezután hosszabb-rövidebb börtönbüntetésre, de a fanatikus rajongót nem lehetett engedelmességre szorítani. A legutóbbi alkalommal 3 évi és 6 hónapi szigorított börtönt sózott a nyakába a hadbírótság. Ezt a büntetését töltötte most Baity a Csillagbörtönben, amelynek egyébként a legcsendesebb magaviseletű lakója volt. A király most megbocsátott Baitynak és elengedte további büntetését. A királyi kegyelem az igazságügyminiszter utján érkezett a Csillagbörtön igazgatóságához.

— **Új postaépület** cím alatt lapunk legutóbbi vasárnapi számában cikket közöltünk, melyben azt irtuk, hogy az állam özv. Parcesics Félixné telkét 62 ezer koronáért megvette. Mint értesülünk a telket más idegen már jóval drágábban kérte. Hirünk tehát téves információn alapult.

— **A helybeli fodrasz segédek** tegnap értekeztetet tartottak, a melyen elhatározták, hogy egyletet addig, míg a leendő tagok számát egész határozottan nem tudják, nem alakítanak, Addig is a helybeli szocialista pártszervezethez csatlakoznak.

— **Választás.** A Monostorszegen megüresedett irnok végrehajtói állásra két pályázó közül Hertlein Lajos, bajai lakos választatott meg.

— **A zentai önkéntes tűzoltó testület** zászló-és házszenelési ünnepélyt rendez. A szenelés és ünnepi beszéd megtartására Hock Jánost hívta meg az elnökség. Hock a múlt héten arról értesítette az elnököt, hogy a meghívást elfogadja.

— **Pályázatok.** Zentán főügyési és II. ügyési állásra, pályázatot hirdettek. Az előbbire eddig dr. Ellinger Jenő, az utóbbira dr. Brichta Nándor adták be kérvényüket.

— **Szabadka és Sebesics.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint folyó évi június hó 15-étől kezdve Szabadka és Sebesics között személy és vegyesvonatokon két napig érvényes mérsékelt áru menettérti jegyek lépnek életbe és pedig a II. osztályban 74, a III. osztályban 40 fill. áron.

A Lengyel-utczai gyilkos öngyilkossága.

Pernicska öngyilkos.

Az ügyészséghez átkisért és gyilkossággal vádolt Pernicska Mátyás ügyében már-már befejezte a vizsgálóbíró a nyomozást. Mindjobban lett világos az ügy és közeledett a vizsgálat befejezéséhez. Most azonban a vén gyilkos mintegy megérdemelt ítéletet hajtott végre önmagán. Tegnap este hét órakor ugyanis Pernicska Mátyás az első számú zárkában, melyben fogva volt, *öngyilkosságot követett el. A cellában levő alacsony kaszli sasjára erősítette zsebkendőjét s azután megfojtotta magát.* Mikor észrevették hozzá nem éppen méltatlan tettét, már halott volt.

Az öngyilkosság.

Szombaton és vasárnap egész jól viselte magát a vén gyilkos. Evett, sőt még vasárnap sétált is. Az öngyilkosságot valószínűleg hozzátartozói biztatására követte el. Erre enged sejtetni az is, hogy midőn egyik unokaöccse a vizsgálóbírótól kijött, hevesen fakadt ki:

— Vén gazember, nem tudta megölni magát.

Igen valószínű hát, hogy a rokonok öngyilkosságra biztatták még künn az öreg. Nem akarták ugyanis, hogy családjukat olyan szegény érje, hogy a börtönben pusztuljon el valamelyik tagja. Vagy még ennél is rosszabb... Az öregnek azonban akkor még nem volt elég lelki ereje hozzá. A folytonos magány aztán megérlelte benne az öngyilkosság tettét, amelyet tegnap este végre is hajtott.

Kinyitotta a cellájában lévő kis szekrény ajtaját, úgy, hogy az eltakarta. Kivülről csak a lábai látszóttak. A sást lejjebb vette, a zsebkendőt a nyakán át ráerősítette és ülő helyzetben előre dőlt, úgy, hogy *mintegy önmagát fojtotta meg.* Mikor örváltás történt, az őrr arra menván, bekopogtatott. Minthogy választ nem kapott, azonnal rosszat sejtett. Embereket hívott, akik azonban már csak az öngyilkosság tényéről tehettek jelentést a kir. ügyésznek.

Befejezés.

Eperjessy Béla dr. kir. ügyész azonnal jelentést küldött az öngyilkosságról a szegedi

főügyésznek. Véleménye szerint a fogház-személyzetet semmi gondatlanság nem terheli. Mert természetes dolog, hogy akiben a rábeszélés, a magány, a folytonos tépelődés ezt a lépést megérleli, az azt mindenféleképp végre is hajtja. Ha másképp nem, hát fejét a falon zuzza szét.

És Pernicska végrehajtotta. Törvényt ült maga felett. És úgy találta, hogy halált érdemel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A szabadkai kir. törvényszék mint büntető bíróság ma Szerdahelyi Sándor dr. elnökle alatt tárgyalta. A vádat Papp Sándor dr. képviselte.

Sulyos testi sértés. Elsőnek a sulyos testi sértéssel vádolt Grác Márton, Nagy Alajos Ferencz és Barabás János ügyét tárgyalták. Egy kompániában mulatott a télen a három vádlott. A mulatásról jövet, összetaláltak másik 16 fiatal legényből álló társasággal. Hogy, hogy nem, összeszólalkoztak, majd ököltre mentek. Verekedés közben Bogesits Mihály sulyosabb, Roganov István pedig könnyebb természetű sérülést szenvedett. A felek és tanúk vallomása alapján Grác és Barabás bűnössége beigazolást nyert a sulyos testi sértés vétségében, amiért a törvényszék mint tettestársakat bűnösnek mondotta ki őket és Grác Mártont 14 napi fogházra és 2 napi fogházra átváltoztatható 20 korona pénzbüntetésre, Barabás Jánost pedig 5 napi fogházra ítélte. Nagy Alajos Ferenczet az ellene emelt vád alól felmentették. Könnyű testi sértés vétsége alól pedig mind a három vádlott ellen az eljárást megszüntették. Jogerős.

Közveszélyű esekelmény. A zentai rakpartot építették. Az építésnél közreműködött hajót úgy kötötte ki két pillér között Hullmann József kormányos, hogy a két pillér közé kötött sodronykötél az arra jövő Előre nevű gőzös kéményét ledöntötte s a hajón más károkat is okozott. Ezért a közveszélyű esekelmény elkövetése miatt vádat emelt ellene a kir. ügyészség. A törvényszék gondatlanságot látván fennforogni Hullmann részéről, őt bűnösnek mondotta ki és 10 napra átváltoztatható 100 korona fő-, 5 napra átváltoztatható 50 korona mellékbüntetésre ítélte. Avádlottat Doday Gyula dr. szegedi ügyvéd védte. Az ítélet jogerős.

Lopás és orgazdaság. Ivánkovits Lukácsot — már háromszor volt büntetve — ma ismét lopással vádolta a kir. ügyész. Még a múlt év decemberében történt, hogy a vasuti állomásnál, felhasználva a nagy tolakodást, Kecskés Antal zsebéből 4 korona 56 fillért tartalmazó pénztárczát kilopott. A vádlott tagadta a terhére rótt esekelményt. Bűnössége azonban kétségtelen beigazolást nyervén, a törvényszék 6 hónapi fogházra ítélte. Vádlott felebbezett. — Pertics Alajos ellen azt a vádat emelte a kir. ügyészség, hogy apjától nagyobb mennyiségű élelmi szert lopott és hogy ezeket tőle Balasovics Györgyné és Godár Tamásné megvették, habár tudták azoknak bűnös szerzési módját. A vád azonban a tárgyalás folyamán a II. rendű vádlottak ellen nem nyert beigazolást, az elsőrendű vádlott ellen pedig az apa a vádat elejtette. Így mind a három vádlott jogerősen felmentetett.

Tekintélyes élet- és gyermekbiztosító társaság helyben létesítendő fiókjának vezetésére alkalmas,

a jobb társadalomhoz tartozó személyt keres.

Ovadékképes reflektánsok kéretnek, hogy ajánlatok „B. R. L.” jeligével **Fischer J. D.** hirdetési irodájához Budapesten, Gerlóczy-u. 1 intézendők.

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fü és leánygallérok	---	---	5 " "

Fényirda

◀ a Kiskápolna mellett ▶

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **Deák-utca 64. számú házban** (Vermes ház) a kis kápolna mellett levő

fényirdát

átvettem és ott a fényképészet minden ágába vágó munkát a legjobb és legszebb művészi kivitelbe elvállalok, úgymint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket kívül és belül, kis képek után életnagyságu képeket** platin és bronz papirosra. **Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket,** kívánatra a háznál is eszközök felvételt a legolcsóbb árban.

Hogy a nagyérdemű közönség képeim jóságáról meggyőződést szerzhessen, próba felvételeket és képeket bármily nagyságban **díjmentesen** készítek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényirdám látogatására felhívom, biztosítom a legszakmaszerűbb kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel

Nagy Ferencz
fényképész.